

Konsekvensutredning

Områderegulering for Østerdalsporten Nord

Plan-ID 201801

Tynset kommune

18.03.2019

INNHOLD

1	INNLEDNING	3
1.1	VERDI	3
1.2	PÅVIRKNING	4
1.3	KONSEKVENNS	5
2	UTREDNING UTBYGGINGSALTERNATIVET	6
2.1	Naturmangfold	6
2.2	Mineralressurser	7
2.3	Friluftsliv	10
2.4	Kulturarv	11
2.5	Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser	14
2.6	Næringsinteresser	16
2.7	Oppsummering av konsekvenser	17
3	UTREDNING 0-ALTERNATIVET	18
3.1	Naturmangfold	18
3.2	Mineralressurser	18
3.3	Friluftsliv	18
3.4	Kultur	18
3.5	Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser	19
3.6	Næringsinteresser	19
3.7	Oppsummering av konsekvenser	19

1 INNLEDNING

Ifølge KU-forskriften § 6 skal en områdeplan ha en KU når planen fastsetter rammer for tiltak i forskriftens vedlegg 1 og 2. I denne planen er det pkt. 24 i vedlegg 1, eventuelt pkt. 11j i vedlegg 2, angående næringsbygg som gjelder.

Forslag til tema som skal utredes er vurdert ut fra KU-forskriften §21 og forhold ved reguleringsplanen som kan gi konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn.

Konsekvensutredningen skal ifølge § 17 ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon - og om nødvendig oppdatere den. Konsekvensutredningen vil omfatte en beskrivelse av de positive og negative konsekvensene av det konkrete planforslaget samt forslag til avbøtende tiltak om nødvendig.

Konsekvensene utredes derfor i forhold til to forskjellige alternativer:

0-Alternativet: Den mest sannsynlige utviklingen av området dersom tiltaket ikke gjennomføres, det vil si at ting fortsetter slik det er i dag.

Utbyggingsalternativet: Den mest sannsynlige utviklingen ved omregulering fra LNF til næringsformål, slik områdereguleringen legger opp til.

De ulike utredningstemaene som er fastsatt i planprogrammet skal vurderes. Temaene vurderes etter Statens Vegvesens Håndbok V712 sine tre begreper. Begrepene som står sentralt når det gjelder vurdering og analyse er; **verdi, påvirkning og konsekvens**.

- ✓ Med **verdi** menes en vurdering av hvor stor betydning et område har i et nasjonalt perspektiv.
- ✓ Med **påvirkning** menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak. Påvirkning vurderes i forhold til referansesituasjonen (referansealternativet).
- ✓ **Konsekvens** framkommer ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen i Figur 1–4. Konsekvensen er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre bedring eller forringelse i et område.

1.1 VERDI

Verdivurderingen er femdelt, med nyanser. Dette kommer frem av Figur 1–1 hvor pila kan skyves langs linja for å vise nyansene.

Figur 1–1: Skala for vurdering av verdi. Skalaen gjenfinnes på x-aksen av konsekvensvifta. (Kilde: Håndbok V712 Konsekvensanalyse, Statens Vegvesen).

Den felles verditabellen, Figur 1–2, skal sikre at verdiskalaen blir ensartet brukt på tvers av tema.

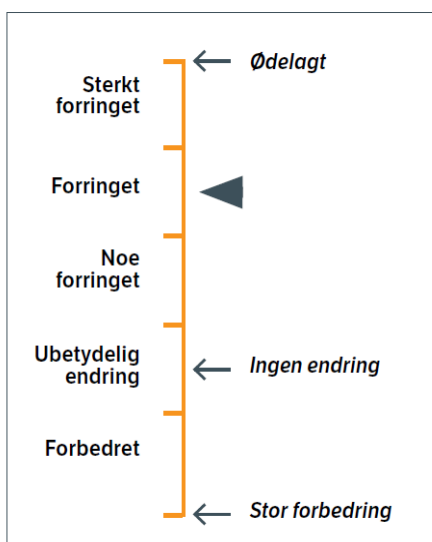
	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Forvaltnings-prioritet	Uten betydning for temaet eller sterkt reduserte kvaliteter		Forvaltnings-prioritet	Høy forvaltnings-prioritet	Høyeste forvaltningsprioritet
Viktighet/betydning for fagtemaet		Alminnelig/lokalt vanlig	Lokal/regional betydning	Regional/nasjonal betydning	Nasjonal/ internasjonal betydning Unikt
Funksjoner og sammenhenger		Kontekst/sammenheng er lite synlig	Kontekst/sammenheng er noe fragmentert	Viktige sammenhenger og funksjoner	Særlig viktige sammenhenger og funksjoner
Bruksfrekvens		Betydning for få	Betydning for flere	Betydning for mange	Betydning for svært mange
Faglige kvaliteter ³⁸		Få kvaliteter	Gode kvaliteter	Særlig gode kvaliteter	Unike kvaliteter

Figur 1–2: Generelt grunnlag for verdisetting. (Kilde: Håndbok V712 Konsekvensanalyse, Statens Vegvesen).

1.2 PÅVIRKNING

Vurderingen av påvirkning gjelder ferdig etablert situasjon etter tiltak. Det betyr at midlertidig påvirkning i anleggsperioden ikke blir vurdert, men dette kan beskrives separat.

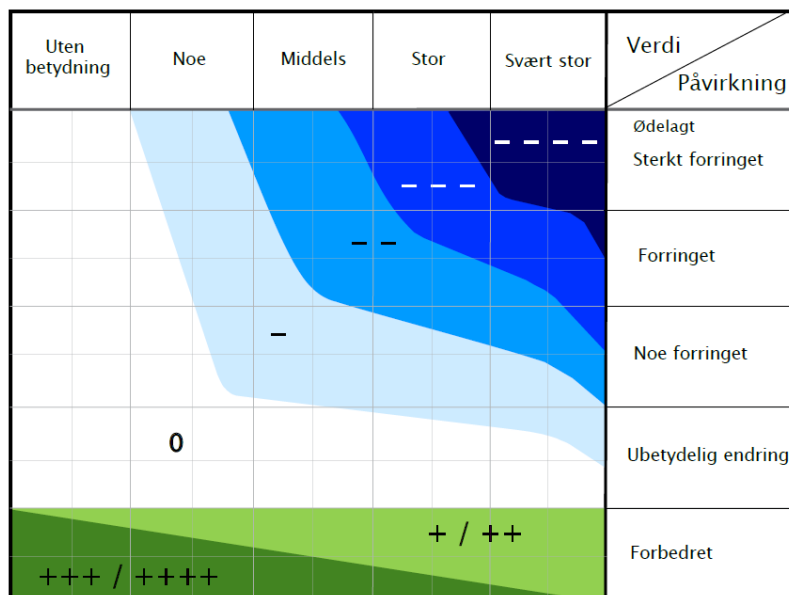
Vurderingen av påvirkning går fra sterkt forringet til forbedret, med nyanser. Dette kommer frem av Figur 1–1 hvor pila kan skyves langs linja for å vise nyansene.

Figur 1–3: Skala for vurdering av påvirkning av tiltaket. Skalaen gjenfinnes på y-aksen av konsekvensvifta. (Kilde: Håndbok V712 Konsekvensanalyse, Statens Vegvesen).

1.3 KONSEKVENNS

Konsekvensvifta i Figur 1–4 bruker vurderingene gjort for verdi og for påvirkning for å finne konsekvensen av et tiltak. Skalaen for konsekvens vil ligge mellom 4 minus og 4 pluss, der minus peker til en verdiforringelse og pluss til verdiøkning.

Figur 1–4: Konsekvensvifta. Konsekvensen framkommer ved å sammenholde grad av verdi og grad av påvirkning. De to skalaene er glidende. (Kilde: Håndbok V712 Konsekvensanalyse, Statens Vegvesen).

Figur 1–5 gir forklaring til de forskjellige konsekvensgradene.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (----)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (--)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Figur 1–5: Skala og veiledning for konsekvens. (Kilde: Håndbok V712 Konsekvensanalyse, Statens Vegvesen).

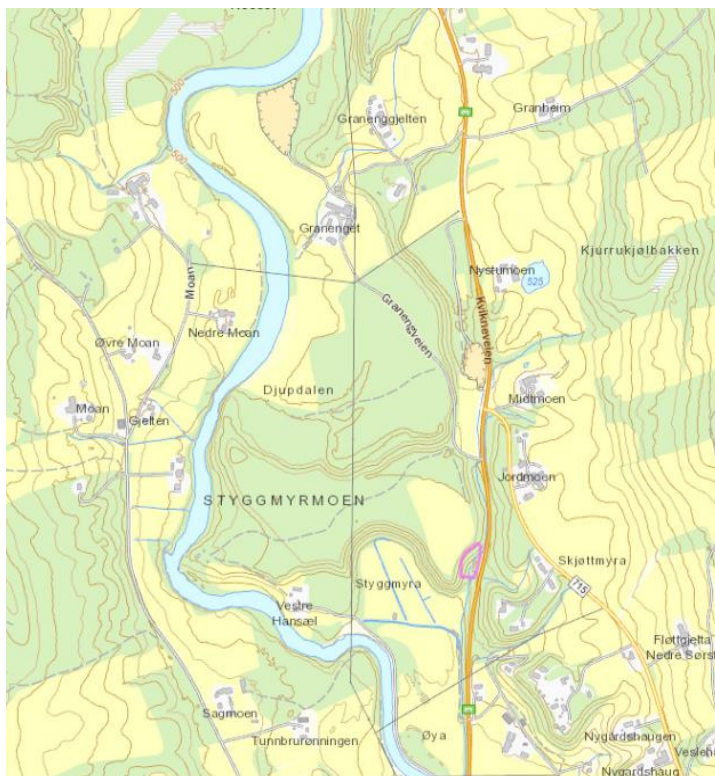
En konsekvensanalyse skal gi en vurdering av forhold i framtiden. Det vil alltid være knyttet usikkerhet til slike vurderinger. Det er mulig at klassifisering av verdier og sårbarhet vil endres over tid, men slike vurderinger skal ikke legges til grunn i analysen. Det skilles mellom generell usikkerhet om framtiden og usikkerhet som kan knyttes til ett eller flere alternativer. Den viktigste årsaken til usikkerhet er kunnskapsmangel om verdiene eller måten tiltaket påvirker området på. Usikkerhet i verdi og/eller påvirkningsvurdering videreføres til konsekvensvurderingen. Dersom en er kjent med usikkerheter som kan føre til at konsekvensvurderingene innenfor det aktuelle fagtemaet blir annerledes, skal det redegjøres for disse usikkerhetene og hvordan de vil påvirke konsekvensvurderingene.

2 UTREDNING UTBYGGINGSLTERNATIVET

2.1 Naturmangfold

2.1.1 Registreringer

Det er registrert to observasjoner av tyrihjel, som er ansvarsart, helt opp til Rv.3. Denne er ikke tilknyttet naturtypen innenfor planområdet. Det finnes ingen andre miljøregistreringer innenfor planområdet.

Figur 2–1: Det er ingen MiS registreringer innenfor planområdet. Markert område illustrerer eldre lauvsuksesjon (nøkkelbiotop med MiS) utenfor planområdet. (Kilde: NIBIO).

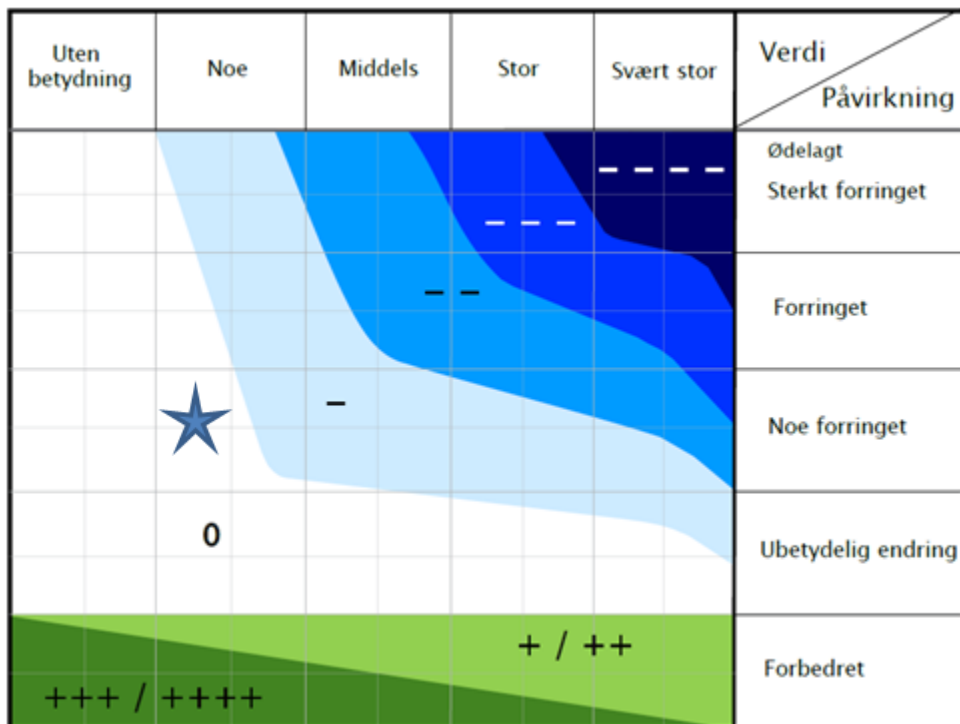
2.1.2 Verdi

Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
	△			

2.1.3 Påvirkning

Sterkt forringet	
Forringet	
Noe forringet	◁
Ubetydelig endring	
Forbedret	

2.1.4 Konsekvens

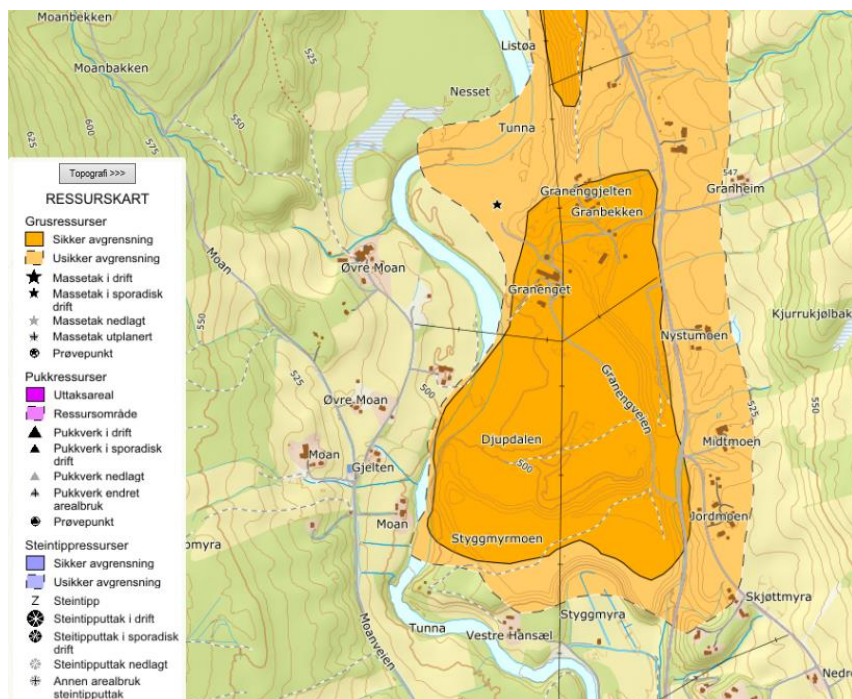

Tiltaket vil ha ubetydelig konsekvens for naturmangfold.

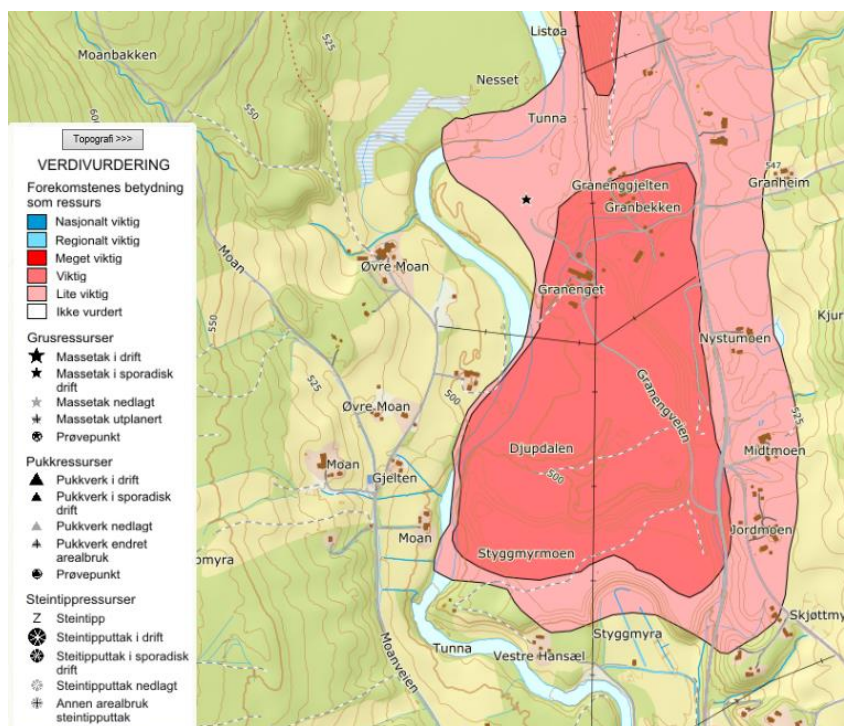
2.2 Mineralressurser

2.2.1 Registreringer

Geologiske materialer som sand og grus, leire og knust fjell (pukk) er naturens egne produkter. Disse råstoffene er såkalte ikke fornybare ressurser selv om gjenbruk etter hvert har blitt mer og mer vanlig. Størstedelen av området er registrert i grus- og pukkdatabasen til NGU, en del av området ligger som lite viktig betydning med usikker avgrensning og en del som viktig lokal betydning med sikker avgrensning (Figur 2–2 og Figur 2–3).

Figur 2-2: Grus- og pukkressursdatabasen viser at det er registrert grusressurser med usikker avgrensning i området (Kilde: NGU).

Figur 2-3: Grus- og pukkressursdatabasen viser at grusressursene i planområdet er vurdert som viktig og lite viktig (Kilde: NGU).

Området er registrert som 0437-030 «Veslesetra» i NGU's grusdatabase og oppgir følgende informasjon:

«Forekomsten består av terrasser i flere nivåer langs østsiden av elva. Topplaget i terrassene inneholder sand og grus. Det kan antas et mer finkornig materiale mot dypet, selv om dette ikke er registrert i noen snitt. På elveslettene finnes noe grovere materiale. Hele forekomsten er stiplet, men to avgrensede områder innen forekomsten er volumberegnet. Det finnes noen små private uttak i

forekomsten som ikke er registrert. Statens vegvesen har tidligere tatt ut sand og grus på elvesletta. Dette området er rehabilitert og oppdyrket.» (Grusdatabasen, NGU).

Det er ikke registrert andre mineraler av interesse i området.

2.2.2 Verdi

Ressursen er av lokal betydning og med gode kvaliteter. Dette tilsvarer en middels verdi.

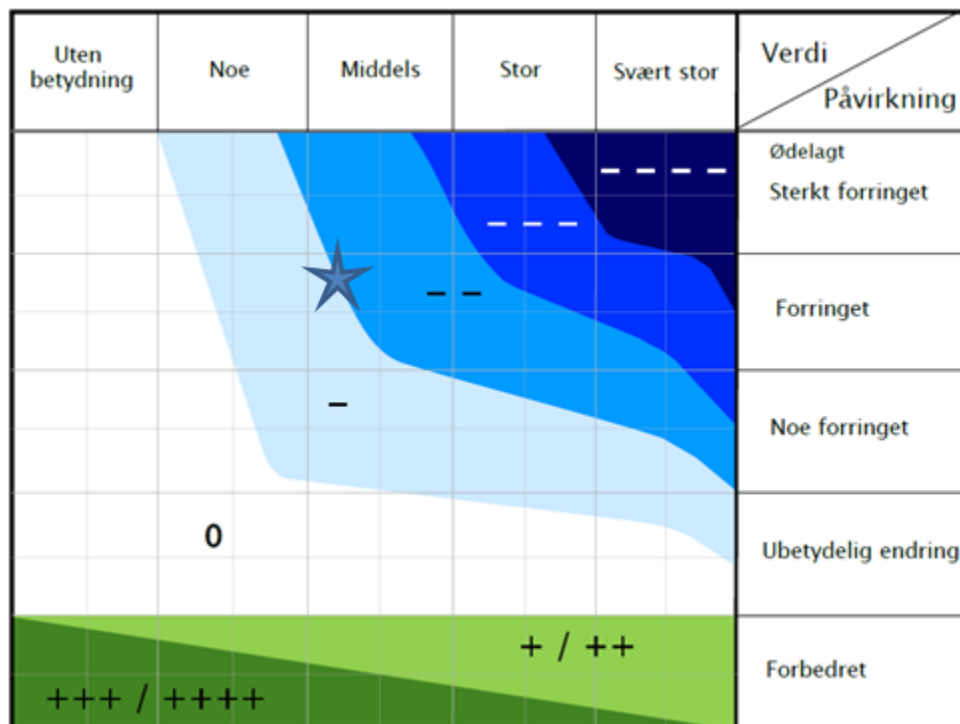
Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
		△		

2.2.3 Påvirkning

Det settes krav om at en del av grusressursen skal utvinnes før det kan bygges. Dette gjelder for delområde BKB. Deler av ressursen skal utvinnes, og påvirkningen settes til forringet.

Sterkt forringet	
Forringet	◁
Noe forringet	
Ubetydelig endring	
Forbedret	

2.2.4 Konsekvens

Tiltaket vil ha noe til betydelig negativ konsekvens for mineralressurser.

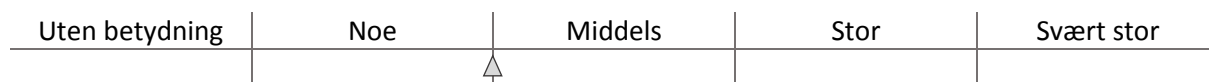
2.3 Friluftsliv

2.3.1 Registreringer

Det er traktorvei/tursti i området. Disse ligger ikke i sammenheng med andre områder/stier. Det ligger ikke ski- eller sykkeløyper i planområdet. Det er ikke gjort spesifikke frilufsregistreringer i området, men hytteeiere i området har påpekt at området blir brukt av dem og andre i nærområdet som frilufs- og rekreasjonsområde.

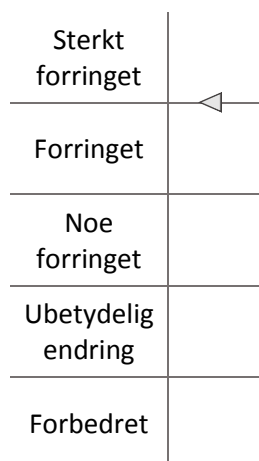
2.3.2 Verdi

Området vurderes til å ha lokal betydning og at området brukes av få/flere. Verdien settes til noe til middels verdi.

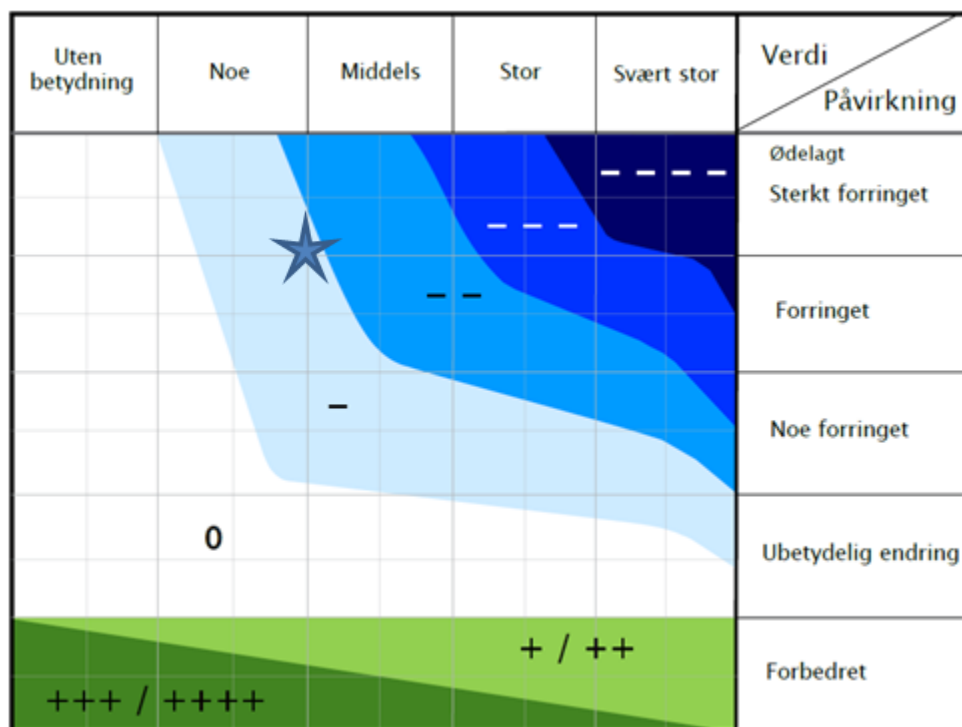

2.3.3 Påvirkning

Store deler av skogsområdet vil bygges ned, men det skal bevares grønne belter rundt næringsområdet som kan ivareta noe av verdien til området. Påvirkningen vurderes til å være forringet til sterkt forringet.

2.3.4 Konsekvens

Tiltaket vil ha noe negativ konsekvens for friluftsliv.

2.4 Kulturarv

2.4.1 Registreringer

Kulturminner er definert som alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Automatisk fredete kulturminner omfatter alle faste kulturminner fra før 1537 og alle stående byggverk med opprinnelse fra før 1650, samt samiske kulturminner eldre enn 100 år.

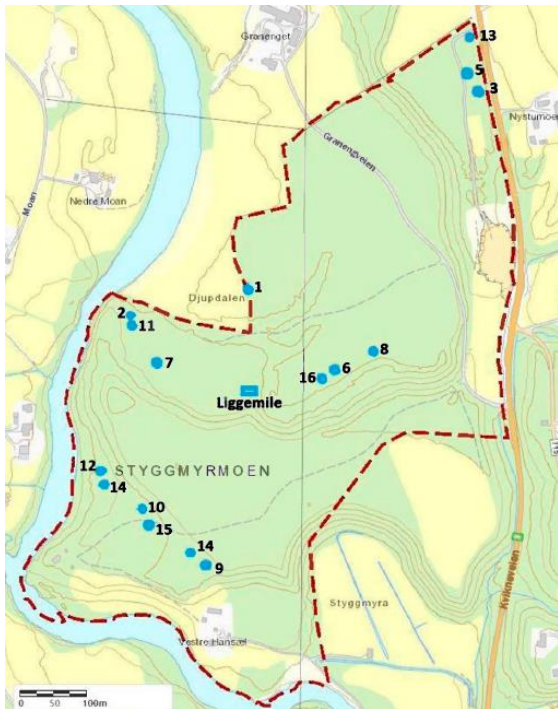
Det er et nasjonalt mål å forvalte og ivareta et representativt utvalg kulturminner til ettertiden.

Gårdstunet på Hansæl vestre er registrert som kulturminne med vernekategori 2 i *Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø for Alvdal og Tynset (2017-2021)*. Kulturminnet er datert til 1800-tallet.

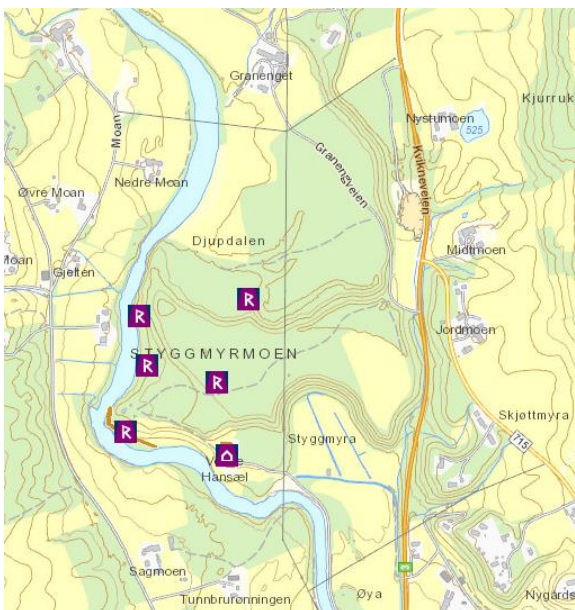
I september 2018 utførte Fylkeskommunen kulturminneregistrering i området. Det ble registrert tre automatisk fredede kulturminner i området i form av to fangstgroper og en kullgrop.

Det ble observert 17 kullmiler i området som er nyere tids kulturminner, to av disse er liggemiler, resten av de er reismiler. En av liggemilene er blitt registrert i Askeladden.

Tunnfossen ble på 1840-tallet utnyttet til maling av korn og det ble bygd mølle med kvern, dam, stampehus samt oppgangssag, perse, smie og stabbur. I 1897 ble anlegget ombygd til kraftverk. Kraftverket ble tatt av flommen i 1967, men det er fortsatt flere tydelige spor i terrenget. Kraftverket er registrert som kommunalt verneverdig.

Figur 2–4: Kullmilene, nyere tids kulturminner, i området. (Kilde: Rapport fra fylkeskommunen)

Figur 2–5: Kulturminner registrert i Askeladden. (Kilde: Riksantikvaren)

Området ligger ved kulturlandskapet i Tynset-bygda. Dette landskapet er omtalt i rapport nr. 2/94 fra miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Hedmark. Rapporten har ikke avgrenset området, og det finnes flere avgrensinger. Miljødirektoratet har en avgrensning som tar med store deler av utbyggingsområdet. I arbeidet med kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer har Tynset kommune definert kulturlandskapet som en mindre del av området, som stort sett ligger utenfor planområdet. Kommunedelplanen for Tynset tettsted har avgrenset kulturlandskapet til øst for Rv. 3, utenfor planområdet. Planområdet samsvarer ikke med beskrivelsen av kulturlandskapet, som er storskala jordbruk, det gamle bygdesenteret Neby og Tjønnområdet.

2.4.2 Verdi

Kulturminner:

Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
		△		

Kulturlandskap: Området samsvarer i hovedtrekk ikke med kulturlandskapets karakter og vurderes til å være uten betydning for kulturlandskapet.

Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
△				

2.4.3 Påvirkning

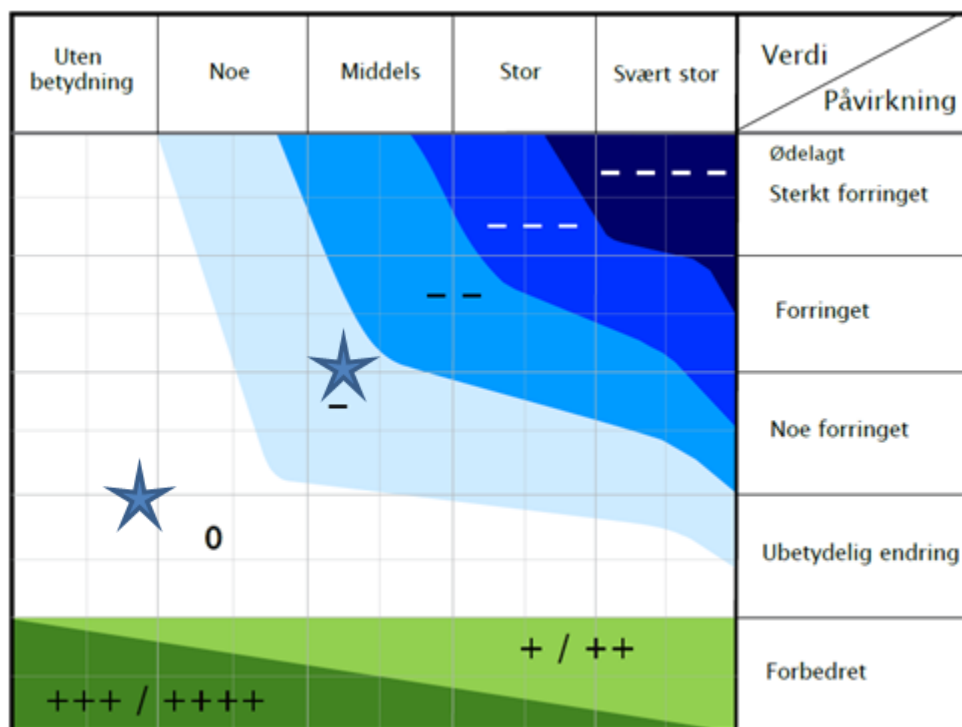
Kulturminner:

Sterkt forringet	
Forringet	
Noe forringet	◀
Ubetydelig endring	
Forbedret	

Kulturlandskap:

Sterkt forringet	
Forringet	
Noe forringet	◀
Ubetydelig endring	
Forbedret	

2.4.4 Konsekvens

Tiltaket vil ha noe negativ konsekvens for kulturminner og ubetydelig konsekvens for kulturlandskap.

2.5 Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser

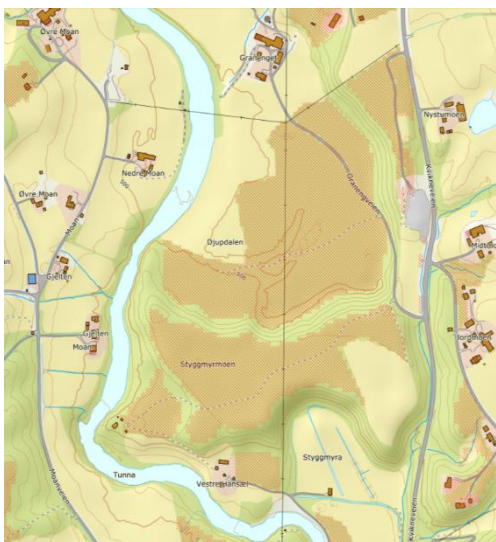
2.5.1 Registreringer

Hoveddelen av areal i planområdet er kategorisert som skog med middels bonitet. Furu er det dominerende treslaget. Det er også ca. 25 daa fulldyrka mark (Figur 2–6).

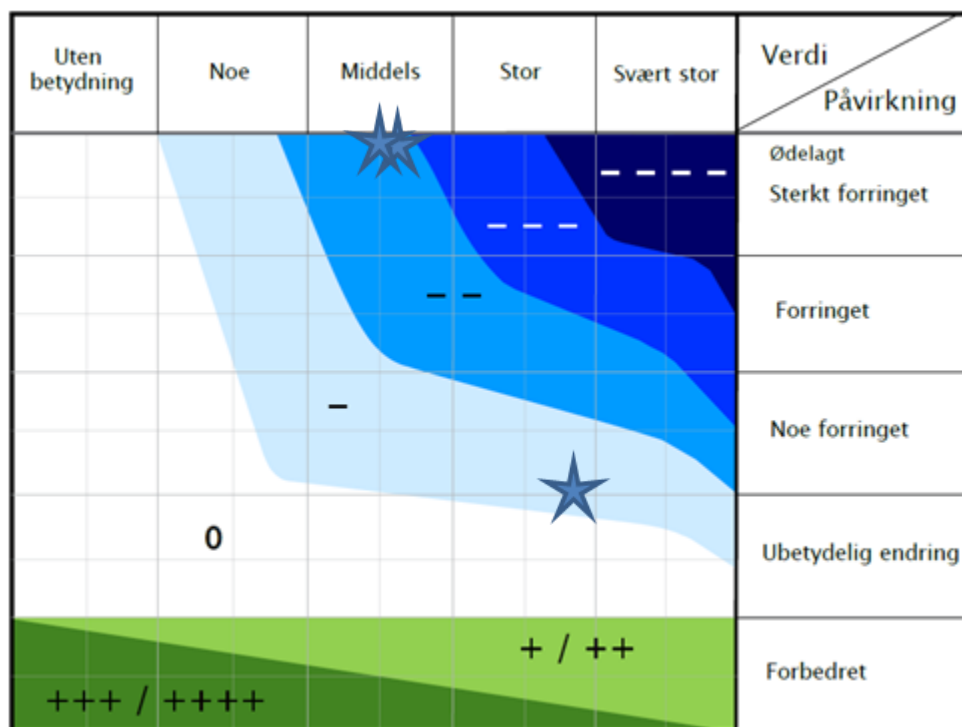

Figur 2–6: Illustrasjon over markslag i området. Oransje farge illustrerer dyrka mark, grønn farge illustrerer skog av middels bonitet. (Kilde: Kilden NIBIO).

Hoveddelen av arealet er dyrkbar mark, se Figur 2–7. Den dyrkbare marka utgjør ca. 270 daa.

2.5.4 Konsekvens

Tiltaket vil ha betydelig negativ konsekvens for skogbruk og dyrkbar mark, og noe negativ konsekvens for dyrka mark.

2.6 Næringsinteresser

2.6.1 Registreringer

Det er ingen næring i området i dag, foruten primærnæring som er omtalt under «2.5 Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser». Det er i overordnet plan heller ikke åpnet for dette.

2.6.2 Verdi

Da det ikke eksisterer næring i området i dag vurderes verdien til å være liten.

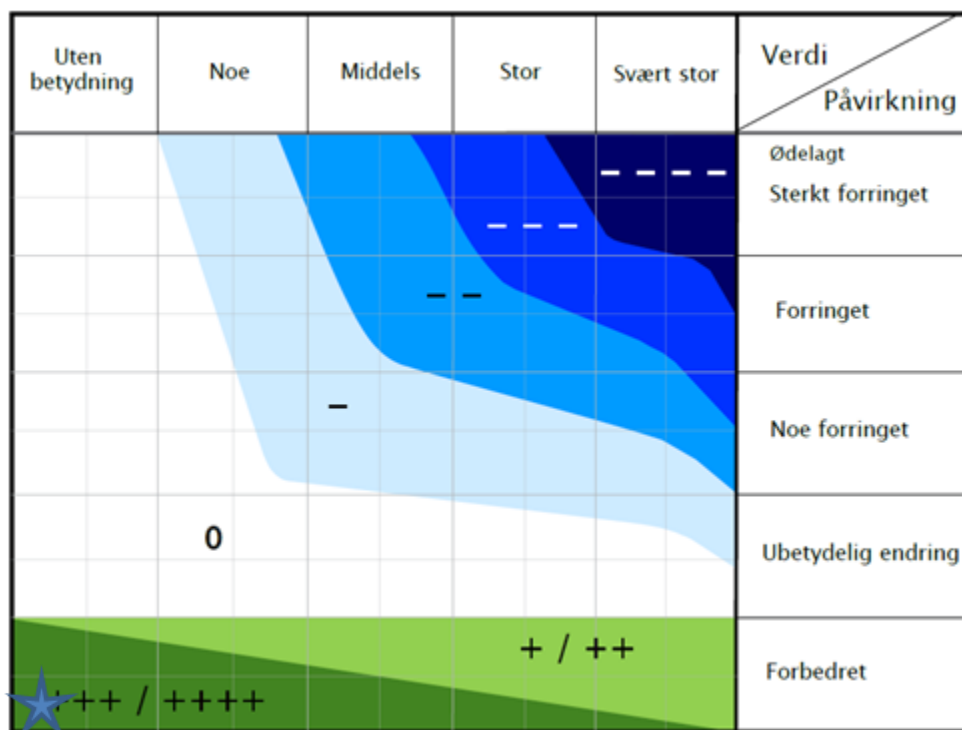
Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
△				

2.6.3 Påvirkning

Tiltaket vil føre til at området er av interesse for næringslivet. Spesielt for arealkrevende og transportavhengig næring.

Sterkt forringet	
Forringet	
Noe forringet	
Ubetydelig endring	
Forbedret	◁

2.6.4 Konsekvens

Tiltaket vil ha svært stor positiv konsekvens for næringsinteresser.

2.7 Oppsummering av konsekvenser

Vurderingene gjort i punkt 2.1-2.6 er oppsummert og tatt inn i tabellen under.

Tema		Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Naturmangfold		Noe verdi	Noe forringet	Ubetydelig
Mineralressurser		Middels verdi	Forringet	noe negativ/ betydelig negativ
Friluftsliv		Noe/middels verdi	Forringet/sterkt forringet	Noe negativ
Kulturarv	Kulturminner	Middels verdi	Noe forringet/ forringet	Noe negativ
	Kulturlandskap	Uten betydning	Ubetydelig endring/ noe forringet	Ubetydelig
Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser	Skogbruk	Middels verdi	Sterkt forringet	Betydelig negativ
	Dyrka mark	Stor verdi	Ubetydelig endring/ Noe forringet	Noe negativ
	Dyrkbar mark	Middels verdi	Sterkt forringet	Betydelig negativ
Næringsinteresser		Uten betydning	Forbedret	Svært stor positiv

Totalt sett vil konsekvensen av utbyggingen være noe negativt med tanke på disse temaene.

3 UTREDNING 0-ALTERNATIVET

Registreringer og verdier er beskrevet under «2. UTREDNING UTBYGGINGSALTERNATIVET». Dette vil være likt for begge alternativene.

Alternativet vurderes i henhold til dagens situasjon og dagens plansituasjon, det vil si med LNF-formål.

3.1 Naturmangfold

Naturmangfoldet vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagens bruk av området, og konsekvensen vil da være ubetydelig.

Om området dyrkes opp, som er i henhold til overordnet plan, vil naturmangfold kunne påvirkes i like stor grad som ved utbyggingsalternativet. Påvirkningen vil være noe forringet, og konsekvensen ubetydelig.

3.2 Mineralressurser

Mineralressursene vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagens bruk eller utvikling i henhold til overordnet plan. Konsekvensen vil være ubetydelig.

3.3 Friluftsliv

Friluftsliv vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagens bruk av området, og konsekvensen vil da være ubetydelig.

Om området dyrkes opp vil friluftsliv kunne påvirkes i like stor grad som ved utbyggingsalternativet. Påvirkningen vil være forringet/ sterkt forringet, og konsekvensen noe negativ.

3.4 Kultur

Kulturarv vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagens bruk av området, og konsekvensen vil da være ubetydelig.

Om området dyrkes opp vil automatisk fredede kulturminner bevares og bevaring av nyere tids kulturminner vurderes. Påvirkningen vurderes som ubetydelig endring til noe forringet og

konsekvensen ubetydelig til noe negativ. Området vil samsvare med tynset-bygda kulturlandskap og påvirkningen er forbedret med konsekvens noe til betydelig forbedring

3.5 Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser

Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagens bruk av området, og konsekvensen vil da være ubetydelig.

Om området dyrkes opp vil skogbruk bli forringet med noe til betydelig negativ konsekvens. For landbruket vil det være positivt. Dyrka og dyrkbar mark vil forbedres, dyrkbar mark utnyttes og dyrka mark utvides. Konsekvensen for dyrka og dyrkbar mark vil være betydelig positiv.

3.6 Næringsinteresser

Næringsinteresser vil ikke påvirkes ved fortsettelse av dagen bruk eller utvikling i henhold til overordnet plan. Konsekvensen vil være ubetydelig.

3.7 Oppsummering av konsekvenser

Ved dagens bruk vil konsekvensen være ubetydelig for alle temaene.

Tema		Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Naturmangfold		Noe verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Mineralressurser		Middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Friluftsliv		Noe/middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Kulturarv	Kulturminner	Middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
	Kulturlandskap	Uten betydning	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser	Skogbruk	Middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
	Dyrka mark	Stor verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
	Dyrkbar mark	Middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Næringsinteresser		Uten betydning	Ubetydelig endring	Ubetydelig

Ved oppdyrking av området, som er utvikling i henhold til dagens plansituasjon, vil konsekvensen være relativt lik utbyggingsalternativet for flere av temaene. Unntaket er kulturlandskapet og landbruket, hvor konsekvensen vil være positiv, samt næringsinteresser, med ubetydelig konsekvens. Totalt sett vil dette alternativet ha en noe positiv konsekvens.

Tema		Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Naturmangfold		Noe verdi	Noe forringet	Ubetydelig
Mineralressurser		Middels verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig
Friluftsliv		Noe/middels verdi	Forringet/sterkt forringet	Noe negativ
Kulturarv	Kulturminner	Middels verdi	Ubetydelig endring/ noe forringet	Ubetydelig/ noe negativ
	Kulturlandskap	Uten betydning	Forbedret	Noe positiv/ betydelig positiv
Skogbruks-, landbruks- og reindriftsinteresser	Skogbruk	Middels verdi	Forringet	Noe negativ/ betydelig negativ
	Dyrka mark	Stor verdi	Forbedret	betydelig positiv
	Dyrkbar mark	Middels verdi	Forbedret	betydelig positiv
Næringsinteresser		Uten betydning	Ubetydelig endring	Ubetydelig

0- alternativet, både etter dagens bruk og etter utvikling i henhold til dagens plansituasjon, er totalt sett bedre enn utbyggingsalternativet. For næringsinteresser vil utbyggingsalternativet være bedre.